Skatteutskottets betänkande

1981/82: 21

om tilläggsavtal till avtalet mellan de Nordiska länderna om handräckning i skatteärenden, m. m. (prop. 1981/82: 73)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1981/82: 73 att riksdagen

dels antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
2. lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),

dels

4. godkänner tilläggsavtalet den 11 juni 1981 till avtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett tilläggsavtal till det nordiska avtalet om handräckning i skatteärenden. Tilläggsavtalet innehåller bl. a. en ny artikel med bestämmelser om säkerställande av betalning för fordran på skatt. Avtalet utvidgas också att omfatta punktskatter. Vidare ges de behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna möjlighet att träffa överenskommelse för undvikande av att preliminär skatt tas ut i mer än en stat. Tilläggsavtalet avses träda i kraft trettio dagar efter den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det svenska utrikesdepartementet att man har genomfört de konstitutionella åtgärder som krävs för ett ikraftträdande. Avtalet skall tillämpas på ärenden som kommer in efter ikraftträdandet till behörig avtalsmyndighet i den stat till vilken framställningen riktas.

I propositionen föreslås vidare vissa ändringar i betalningssäkringslagen och uppbördslagen, vilka föranleds av tilläggsavtalets regler om säkerställande av betalning för fordran på skatt och den överenskommelse för undvikande av att preliminär skatt tas ut i mer än en stat som avses skola träffas av de behöriga myndigheterna.

Propositionen innehåller också förslag om att vissa bestämmelser om kontrolluppgifter i taxeringslagen ändras samt att skyldighet införs för de skattskyldiga att specificera vissa uppgiftsräntor i självdeklarationen.

Beträffande tilläggsavtalets lydelse hänvisar utskottet till propositionen.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953: 272)[1]

dels att rubriken närmast före 39 § skall lyda "Avdrag på lön, m. m.",

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 44 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	44 a §
	Utför en arbetstagare, som har hemvist här i riket, arbete i en främmande stat med vilken Sverige har ingått överenskommelse för undvikande av att preliminär skatt tas ut i mer än en av staterna, eller utför en arbetstagare, som har hemvist i en sådan stat, arbete här i riket, får den lokala skattemyndigheten enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer besluta att skatteavdrag enligt denna lag får underlåtas, om avdrag för preliminär skatt på grund av arbetet görs i den främmande staten.
	Meddelar den lokala skattemyndigheten ett beslut enligt första stycket, får länsstyrelsen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer besluta att preliminär skatt, som på grund av arbetet har innehållits dessförinnan enligt denna lag, skall överföras till den främmande staten för att gottskrivas arbetstagaren där. Ett beslut om en sådan överföring av innehållen preliminär skatt, får länsstyrelsen enligt de närmare föreskrifter som meddelas i nyss angiven ordning också fatta sedan det slutligt har bestämts att arbetstagarens inkomst av arbetet skall beskattas i den främmande staten.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.

[1] Lagen omtryckt 1972: 75.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

2 §

Betalningssäkring får användas i fråga om fordran på

1. skatt, tull eller avgift som avses i 1 § första stycket lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,
2. skatt enligt lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt,
3. skatte- eller avgiftstillägg eller förseningsavgift,
4. ränta eller avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av fordran enligt 1, 2 eller 3,
5. skattebelopp jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953: 272), 48 a § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, 27 a § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning eller 17 § 1 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt.

Betalningssäkring får användas också i fråga om sådan fordran på utländsk skatt, tull eller avgift, för vilken säkerställande av betalning får ske här i riket enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.

3 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)[1]

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 25 c §, av nedan angivna lydelse,

dels att 37 § 2, 4 och 7 mom. samt 42 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	25 c §
	Yrkar skattskyldig avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av annan fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370), eller vid beräkning av inkomst av kapital, skall han lämna uppgift om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Är långivaren en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress. Uppgifterna skall lämnas på blankett enligt fastställt formulär.
	37 §

2 mom.[2] Vid avlämnande av uppgifter, varom stadgas i 1 mom., skall iakttagas följande.

Avser sådan förmån, varom i 1 mom. första och andra punkterna förmäles, endast en del av året, skall upplysning meddelas om den tidrymd, för vilken förmånen utgått.

I kontrolluppgift, som upptager särskild resekostnads- och traktamentsersättning, skall angivas beloppet av dels resekostnadsersättning och dels traktamentsersättning jämte tid för vilken traktamentsersättning utgått. Därvid skola uppgifter lämnas om traktamentsersättning dels för förrättningar inom riket i enlighet med vad nedan sägs och dels för förrättningar utom riket. I fråga om förrättningar inom riket skola uppgifter lämnas särskilt för förrättningar som icke varit förenade med övernattning (endagsförrättningar), förrättningar som varit förenade med övernattning men icke medfört vistelse mer än femton dygn i följd på en och samma ort (korttidsförrättningar) samt övriga resor (långtidsförrättningar). För endagsförrättningar uppgives utgiven traktamentsersättning och antal dagar. Vid beräkning av antalet dagar för endagsförrättningar medräknas icke sådan endagsförrättning, som varat högst fyra timmar; förrättning som varat mer än fyra timmar men högst tio timmar räknas som halv dag; längre

[1] Lagen omtryckt 1971: 399.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 773.
[2] Senaste lydelse 1978: 316.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

förrättning räknas som hel dag. För korttids- och långtidsförrättningar uppgives utgiven traktamentsersättning och antal nätter övernattning skett. De första femton dygnen av varje långtidsförrättning uppgivas såsom korttidsförrättning. – I kontrolluppgift skall i förekommande fall särskilt anmärkas, att arbetsgivaren utöver traktamentsersättningen, haft utgifter för den anställdes bostad eller uppehälle under förrättningen.

Om skattechefen i det län där arbetsgivarens hemortskommun är belägen medger det, behöver arbetsgivaren, i stället för att lämna uppgift enligt tredje stycket om traktamentsersättning vid förrättning inom riket, endast anmärka i kontrolluppgiften att sådan ersättning utgått. Förutsättning för medgivande är att ersättning utgår enligt sådana grunder att den kan antagas icke komma att överstiga avdragsgill ökning i levnadskostnaderna. Motsvarande medgivande kan lämnas även beträffande resekostnadsersättning för färd med allmänt kommunikationsmedel. Medgivande lämnas endast om arbetsgivaren har ett större antal anställda, som mera regelbundet företager tjänsteresor, och medgivandet bedömes vara utan olägenhet för taxeringsarbetet. Medgivande får ej lämnas fåmansföretag i fråga om uppgifter rörande företagsledaren och honom närstående personer samt delägare i företaget. Lämnat medgivande gäller tills vidare. Det kan begränsas till viss grupp av anställda. – Ansökan om medgivande göres hos länsstyrelsen senast den 31 oktober året före taxeringsåret. Talan mot beslut, varigenom ansökan om medgivande avslagits eller medgivande återkallats, föres hos riksskatteverket genom besvär som skola ha inkommit till verket inom en månad från den dag då klaganden erhöll del av beslutet. Mot riksskatteverkets beslut får talan icke föras.

Därest vid avlönings utbetalande avdrag skett för löntagares eller hans efterlevandes pensionering, skall i kontrolluppgiften upptagas bruttolön och vad som avdragits.

Av kontrolluppgift enligt 1 mom. första, andra eller sjunde punkten skall framgå, huruvida arbetsgivaren har att för utgivet belopp erlägga avgift enligt 19 kap. 1 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring. I kontrolluppgift som nu har sagts skall särskilt för sig upptagas representationsersättning och särskilt för sig annan kostnadsersättning än resekostnads- och traktamentsersättning.

Av kontrolluppgift enligt 1 mom. första, andra eller sjunde punkten skall framgå om arbetsgivaren har att för utgivet belopp betala arbetsgivaravgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter. I kontrolluppgift som nu har sagts skall särskilt för sig tas upp representationsersättning och särskilt för sig annan kostnadsersättning än resekostnads- och traktamentsersättning.[3]

I kontrolluppgift skall särskilt för sig upptagas sådant skatteavdrag, som skett för uttagande av preliminär A-skatt.

I kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser. Kan personnummer inte anges för den *sist-*

I kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser. Kan personnummer inte anges för den *som*

[3] Lydelse enligt prop. 1981/82: 10.

Kartong: S. 15–16, 25 a §, höger spalt Utgår: vid beräkning – – – av kapital.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
nämnde skall, *där så kan ske*, redovisas *län, kommun och församling, där han var mantalsskriven för året före taxeringsåret*. I kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag skall anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.	*uppgiften avser* skall redovisas *dennes födelsetid. Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272) skall detta anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer*. I kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag skall anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

Kontrolluppgift, som i 1 mom. tredje punkten sägs och som avser pensionsförsäkring tagen annorledes än i samband med tjänst, skall innehålla uppgift om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen och, om möjligt, fång varigenom äganderätten övergått samt, i förekommande fall, den som erhållit förfoganderätten till försäkringen. Kontrolluppgift, som avser pensionsförsäkring tagen i samband med tjänst, skall innehålla uppgift om den som enligt tjänsteavtalet skall åtnjuta pensionsförmånen.

Kontrolluppgift enligt 1 mom. *första* eller *andra punkten* skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär. Särskild uppgiftshandling skall lämnas för varje person.	Kontrolluppgift enligt 1 mom. *punkterna 1–3, 3 b–3 f* eller *8* skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär. Särskild uppgiftshandling skall lämnas för varje person.

Riksskatteverket får på ansökan av uppgiftsskyldig medge undantag från bestämmelserna i tionde stycket. Mot riksskatteverkets beslut får talan ej föras.

4 mom.[4] Kontrolluppgift enligt 1 mom. skall lämnas senast den 31 januari under taxeringsåret. Den som har tilldelats redovisningsnummer *för inbetalning av innehållen skatt* skall lämna *kontrolluppgift* till lokal skattemyndighet i *det län där länsstyrelsen har utfärdat redovisningsnumret. Annan uppgiftsskyldig* skall lämna *kontrolluppgift* till lokala *skattemyndigheten* i det fögderi där han är bosatt.	4 mom. Kontrolluppgift enligt 1 mom. skall lämnas senast den 31 januari under taxeringsåret *till den lokala skattemyndighet hos vilken den uppgiftsskyldige är registrerad som arbetsgivare*. Den som har tilldelats *särskilda* redovisningsnummer *enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272) och på grund härav registrerats hos flera lokala skattemyndigheter* skall lämna *kontrolluppgifterna* till *myndigheterna i enlighet med denna registrering. Är den uppgiftsskyldige inte registrerad eller saknar han kännedom om till vilken* lokal skattemyndighet *kontrolluppgifterna* skall *lämnas enligt vad som* har *sagts nu, får han* lämna *uppgifterna* till *den* lokala *skattemyndighet* i det fögderi där han är bosatt.

[4] Senaste lydelse 1978: 316.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Kontrolluppgifter enligt 1 mom. punkterna *3*, 3 a eller 4–6 skall vid avlämnandet vara ordnade kommunvis *eller, om i kommunen ingår flera församlingar, församlingsvis och skall medelst särskilda omslag eller annorledes* vara tydligt *utmärkt*, vilken kommun *eller församling varje grupp av uppgifter* avser.	Kontrolluppgifter enligt 1 mom. punkterna 3 a eller 4–6 skall vid avlämnandet vara ordnade kommunvis. Vilken kommun *uppgifterna* avser skall vara tydligt utmärkt.

I fråga om inkomst som avses i punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928: 370) får riksskatteverket föreskriva att kontrolluppgift skall avlämnas i särskild ordning.

7 mom.[5] Vid kontrolluppgift, som lämnas enligt 1 mom. punkt *1* eller *2* skall fogas särskild uppgift (*kontrolluppgiftsmissiv*). I sådant *missiv* skall anges namn, postadress och personnummer eller organisationsnummer för den uppgiftsskyldige, antalet lämnade kontrolluppgifter samt det sammanlagda beloppet av de skatteavdrag som har verkställts för preliminär A-skatt under året före taxeringsåret.	7 mom. Vid kontrolluppgift, som lämnas enligt 1 mom. punkt *1–3*, *3 b–3 f* eller *8* skall fogas särskild uppgift (*sammandrag av kontrolluppgifter*). I sådant *sammandrag* skall anges namn, postadress och personnummer eller organisationsnummer för den uppgiftsskyldige, antalet lämnade kontrolluppgifter samt det sammanlagda beloppet av de skatteavdrag som har verkställts för preliminär A-skatt under året före taxeringsåret. *Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272) skall detta anges i stället för personnummer eller organisationsnummer.*

42 §

1 mom.[6] Har medlem av bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag under hela eller större delen av beskattningsåret helt eller till övervägande del till annan upplåtit honom i nämnda egenskap tillkommande lägenhet, skall till ledning för medlemmens eller delägarens taxering varje år av föreningen eller bolaget lämnas uppgift om beloppet av medlemmens eller delägarens inbetalningar till föreningen eller bolaget och huru mycket därav som utgör kapitaltillskott.

Bostadsförening och bostadsaktiebolag skall även lämna uppgift angående värdet av varje medlems eller delägares andel i föreningens eller bolagets behållna förmögenhet beräknat på sätt anges i punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen (1928: 370).

Motsvarande gäller beträffande sådan ekonomisk förening eller sådant aktiebolag som enligt punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattela-

[5] Senaste lydelse 1978: 316.
[6] Senaste lydelse 1979: 1018.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
gen likställes med bostadsförening och bostadsaktiebolag vid inkomstbeskattningen. Uppgiften skall utan anmaning avlämnas senast den 15 februari under taxeringsåret i den ordning, som gäller för avlämnande av självdeklaration.	
Uppgift om förmögenhetsvärde behöver inte lämnas om föreningen eller bolaget saknar behållen förmögenhet. Skattechefen i det län där föreningen eller bolaget har sitt säte får i andra fall medge befrielse från att lämna uppgift om förmögenhetsvärde.	Uppgift om förmögenhetsvärde behöver inte lämnas om föreningen eller bolaget saknar behållen förmögenhet. Skattechefen i det län där föreningen eller bolaget har sitt säte får i andra fall medge befrielse från att lämna uppgift om förmögenhetsvärde. *Beslut som skattechefen meddelat enligt detta stycke får inte överklagas.*
Uppgiften skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på sätt som skattechefen bestämmer.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. De nya bestämmelserna i 37 § 2 mom. åttonde och tionde styckena samt 4 och 7 mom. tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning för 1982 års taxering. Bestämmelserna i 25 c § tillämpas första gången i fråga om 1983 års taxering. De nya bestämmelserna i 42 § 1 mom. tillämpas i fråga om beslut som har meddelats efter ikraftträdandet.

De nya bestämmelserna i 37 § 2 mom. sjätte stycket tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning för 1983 års taxering.[7]

[7] Övergångsbestämmelse enligt prop. 1981/82: 10.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av propositionen

1981/82: 137 av Sven Aspling m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om ändring i dubbelbeskattningsavtalet med Norge.

1981/82: 142 av Erik Wärnberg m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen

1. beslutar att banker och andra kreditinstitut skall åläggas skyldighet att till ledning för inkomsttaxeringen självmant lämna kontrolluppgifter om kontohavarens ränteinkomster och kapitaltillgodohavanden i enlighet med vad som anförts i motionen,

2. beslutar om generell skyldighet att i deklarationen specificera utgiftsräntor och skulder i enlighet med vad som anförts i motionen.

Motioner väckta under den allmänna motionstiden 1981

1980/81: 293 av Anna-Greta Skantz m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär att bestämmelserna i folkbokföringsförordningen ses över så att medvetet oriktiga kyrkobokföringsåtgärder kan förhindras.

1980/81: 412 av Joakim Ollén (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att förslag skyndsamt framläggs i syfte att uppnå de i motionen angivna exportstimulerande regeländringarna.

1980/81: 1164 av Karl-Erik Svartberg m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att anställningsinkomst som en i Sverige bosatt person förvärvar i Norge i beskattningshänseende jämställs med inkomst förvärvad i Sverige.

1980/81: 1174 av Knut Wachtmeister (m)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av beskattningsreglerna för dem som har fast anställning i Sverige och samtidigt fast bostad i annat land.

Utskottet

Det i propositionen framlagda tilläggsavtalet till det nordiska handräckningsavtalet innebär bl. a. att preliminär skatt skall tas ut endast i en av staterna, även om den skattskyldige arbetar i ett annat nordiskt land än där han är bosatt. I propositionen framhålls att överenskommelsen inte reglerar frågan i vilken av staterna – arbetstagarens hemviststat eller den stat där arbetet utförs – arbetsinkomsten slutligen skall beskattas. Denna fråga

skall även i fortsättningen lösas enligt dubbelbeskattningsavtalet mellan staterna. Om resultatet då blir att inkomsten skall beskattas i den andra staten, är avsikten att preliminärskatten skall överföras dit.

Bakgrunden till propositionen är att preliminärskatt i vissa fall har tagits ut både i den stat där arbetet utförs och i den stat där arbetstagaren är bosatt. Tilläggsavtalet innebär att dessa problem har fått sin lösning, vilket utskottet hälsar med tillfredsställelse.

Utskottet har inte heller i övrigt något att erinra mot tilläggsavtalet och de i anslutning därtill framlagda lagförslagen. Utskottet tillstyrker således propositionen i dessa delar.

Den med anledning av propositionen väckta motionen 1981/82:137 av Sven Aspling m. fl. rör beskattningen av personer som är bosatta i Sverige och tar anställning i Norge. I tre motioner från förra riksmötet tas också upp frågor om beskattning m. m. i likartade situationer.

I den förstnämnda motionen framhåller motionärerna att ett stort antal arbetslösa byggnadsarbetare i Värmland har möjlighet att få anställning i Osloområdet men att skattereglerna ställer hinder i vägen för många. Vad motionärerna avser är framför allt att man vid beskattningen i Norge inte är berättigad till avdrag för underskott på eget hem i Sverige. Denna fråga bör enligt deras mening lösas genom en sådan ändring av dubbelbeskattningsavtalet med Norge att inkomsten beskattas enbart i Sverige.

Ett annat problem i samma situation tas upp i motion 1980/81: 1164 av Karl-Erik Svartberg m. fl. (s). Motionärerna anför att beskattningsreglerna och reglerna för den s. k. folketrygden i Norge leder till att den som är bosatt i Sverige och tar anställning i Norge får betala såväl svensk skatt som trygdeavgift i Norge på samma inkomst.

I motion 1980/81: 412 anför Joakim Ollén (m) att de som vill ta anställning utomlands och de företag som anställer dem bör stimuleras genom fördelaktiga regler och att reglerna i vart fall bör utformas på sådant sätt att de inte försvårar utlandsanställning. Han anser bl. a. att den s. k. ettårsregeln – enligt vilken den som tar anställning utomlands befrias från skatt på den inkomst som han erhåller i utlandet under förutsättning att anställningen och vistelsen utomlands varar minst ett år – bör ändras i vissa hänseenden. Vidare bör ett särskilt schablonavdrag införas vid korttidsuppdrag i utlandet och skyldigheten för svenska företag att erlägga andra sociala avgifter för sina utlandsanställda än ATP-avgifter avskaffas.

Utskottet instämmer i uppfattningen att man så långt som möjligt bör söka undanröja de särskilda olägenheter av olika slag som kan uppkomma vid beskattningen av personer som är bosatta i ett land och har sitt arbete i ett annat. Samtidigt bör framhållas att dessa frågor är komplicerade, eftersom en lösning av problemen ofta kräver överenskommelser mellan de olika länderna och det kan vara svårt att vinna gehör för ståndpunkter som strider mot gängse principer för dubbelbeskattningsavtalen. Utskottet fin-

ner inte heller skäl att förorda sådana ändringar i vår interna skattelagstiftning som syftar till särskilda förmåner för den som är anställd utomlands.

När det gäller olika sociala avgifter konstaterade utskottet år 1979 (SkU 1979/80: 5) att frågan om ATP-avgifter nyligen reglerats genom en överenskommelse mellan Sverige och Norge. Det fortsatta arbetet med dessa frågor har bl. a. lett fram till en ny nordisk konvention om social trygghet (se prop. 1980/81: 152) som kommer att träda i kraft nästa år och som bl. a. innebär att samtliga sociala avgifter skall betalas i sysselsättningslandet. De problem som berörs i motion 1980/81: 1164 har inte lösts genom denna överenskommelse, men frågan kommer enligt vad utskottet erfarit att tas upp i den nyligen påbörjade översynen av reglerna om avräkning av utländsk skatt (Dir. 1981: 60). Vidare bör nämnas att man inom socialdepartementet har lagt fram en promemoria om socialförsäkring för vissa utlandsanställda m. m. (Ds S 1981: 14) i syfte att lösa problem inom socialförsäkringen av den art som behandlas i motion 1980/81: 412.

Utskottet utgår från att regeringen utan särskild framställan från riksdagens sida kommer att ägna hithörande frågor fortsatt uppmärksamhet. Utskottet förutsätter också att de lokala skattemyndigheterna och riksskatteverket lämnar de skattskyldiga erforderliga upplysningar om de regler som har betydelse vid anställning utomlands. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1980/81: 412, 1980/81: 1164 och 1981/82: 137 i den mån de inte är tillgodosedda.

I motion 1980/81: 1174 av Knut Wachtmeister (m) kritiseras de ändrade regler som fr. o. m. inkomståret 1979 gäller för personer som vistas tillfälligt i Sverige och här har arbetsanställning vid vilken skatteavdrag enligt uppbördslagen kommer i fråga. Trots att de vistas här endast tillfälligt och är skattskyldiga endast för vissa inkomster skall de numera beskattas här för sin arbetsinkomst på samma sätt som personer som är bosatta i Sverige. Detta innebär bl. a. att de i motsats till tidigare är berättigade till grundavdrag och allmänna avdrag. De nya reglerna innebär dock ofta en skatteskärpning, eftersom kommunalskatten enligt tidigare regler utgick för gemensamt kommunalt ändamål med endast 10 % av inkomsten.

I motionen anförs att de nya reglerna medför komplikationer för dem som arbetar i Sverige men bor i exempelvis Danmark och där äger en fastighet. Deras ränteutgifter är inte avdragsgilla i Sverige, något som de tidigare fått kompensation för genom den blott tioprocentiga kommunalskatten. Motionären anser att förhållandena inte är tillfredsställande och att de bör överses.

Regeringsrätten har numera i en dom angående förhandsbesked (RSV FB Dt 1981: 16) funnit att de nya reglerna inte skall tillämpas på dem som inte tillbringar dygnsvilan i Sverige. Regeringsrättens dom innebär att de som dagligen återvänder till sin bostad i hemlandet trots allt kommer att beskattas på samma sätt som tidigare. Enligt vad utskottet erfarit har

motionären i första hand avsett att kritisera effekterna i dessa fall. Syftet med motionen är således väsentligen tillgodosett. Med hänvisning härtill och eftersom en mer allsidig översyn av de nya reglerna bör anstå i avvaktan på närmare erfarenheter av reglerna avstyrker utskottet motion 1980/81: 1174.

I propositionen behandlas också frågan om kontroll av räntor.

Riksskatteverket har föreslagit att det införs en allmän skyldighet för banker m. fl. att till ledning för inkomsttaxeringen självmant lämna kontrolluppgifter om kontohavarnas kapitaltillgodohavanden och ränteintäkter. Vidare har verket föreslagit att de skattskyldiga i den allmänna självdeklarationen skall specificera utgiftsräntor och skulder i inkomstslagen annan fastighet och kapital.

Departementschefen anser att förslaget om ett kontrollsystem för bankräntor m. m. kräver fortsatta överväganden med hänsyn bl. a. till möjligheterna att genomföra stickprovskontroller och till det arbete som pågår inom riksskatteverket för att klarlägga hur kontrollresurserna skall användas för att totalt sett få bästa möjliga resultat. När det gäller förslaget att vissa utgiftsräntor och skulder skall specificeras i självdeklarationerna är departementschefen däremot i stort sett ense med RSV. I fråga om skuldräntor i annan fastighet bör dock – menar han – endast s. k. schablonvillor omfattas av det nya kontrollsystemet.

I motion 1981/82: 142 av Erik Wärnberg m. fl. (s) yrkas att riksskatteverkets förslag i fråga om bankräntor genomförs. Vidare yrkas att skyldigheten att specificera utgiftsräntor och skulder utsträcks till att gälla generellt för alla inkomstslag och att specifikation skall ske i varje förvärvskälla för sig. Enligt motionärernas mening bör uppgiftsskyldigheten för ränteinkomster och kapitaltillgodohavanden inte vara snävare än i fråga om arbetsinkomster. Motionärerna anför vidare att den överenskommelse som träffats mellan socialdemokraterna, centerpartiet och folkpartiet om en reformering av inkomstbeskattningen bl. a. syftar till att begränsa det skattemässiga värdet av underskott i förvärvskälla och att en näringsidkare kan undgå att träffas av avdragsbegränsningen om de privata räntorna hänförs till näringsverksamheten.

Som framgår av propositionen har det stora flertalet remissinstanser ställt sig tveksamma eller avvisande till förslaget om en utvidgad uppgiftsskyldighet för bankerna, bl. a. därför att det saknas tillräckligt underlag för att ta ställning till om ett sådant omfattande kontrollsystem bör införas. Utskottet instämmer i departementschefens bedömning att frågan kräver fortsatta överväganden, bl. a. för att klarlägga hur kontrollresurserna bäst bör användas.

När det gäller utgiftsräntor och skulder finner utskottet att möjligheterna till kontroll bör utvidgas genom krav på specifikation. De bokföringsregler som redan gäller för jordbruksfastighet, för annan fastighet som inte är

schablonbeskattad och för rörelse får enligt utskottets uppfattning åtminstone tills vidare anses tillräckliga för detta ändamål. Utskottet instämmer därför i departementschefens bedömning att de nya reglerna bör begränsas till schablonvillor och inkomstslaget kapital.

Utskottet tillstyrker således propositionen även i dessa delar och avstyrker motion 1981/82: 142.

I detta betänkande tar utskottet upp den i motion 1980/81: 293 av Anna-Greta Skantz m.fl. (s) aktualiserade frågan om en översyn av folkbokföringsreglerna i syfte att förhindra medvetet oriktiga kyrkobokföringsåtgärder. Som framhålls i motionen förekommer det att medlemmar i en familj skriver sig på olika håll för att uppnå lättnader vid beskattningen, lägre avgifter till barndaghem m. m. och för höga sociala förmåner. Bedrägerier av detta slag kan i det enskilda fallet få avsevärda ekonomiska konsekvenser och har enligt motionärerna fått allt större omfattning, särskilt i storstäderna.

Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att kontrollen av kyrkobokföringen bör förbättras. Folkbokföringen bygger i huvudsak på en bostadsanmälan till pastorsämbetena – i Stockholm till den lokala skattemyndigheten – och varken pastorsämbetena, skattemyndigheterna, försäkringskassorna eller olika sociala myndigheter har tillräckliga resurser för att utöva en effektiv kontroll av de lämnade uppgifterna. Med anledning av vad som anförs i motionen vill utskottet dock framhålla att uppgifter insamlas från olika registermyndigheter om adressändringar m. m., att man årligen genomför särskilda kategorikontroller och att de återkommande folk- och bostadsräkningarna också utgör ett kontrollinstrument. Vidare kan nämnas att hemsvistsakkunniga i sitt betänkande Hemvist (SOU 1976: 39) bl. a. föreslog en enhetligare terminologi och tidsenligare bedömning av bosättningsfrågorna och att ett allmänt ombud skall inrättas för bevakning av folkbokföringen. 1979 års folkbokföringskommitté kommer inom kort att redovisa sitt slutbetänkande om ändrat huvudmannaskap för folkbokföringen. Förutom frågan om vem som skall handha den lokala folkbokföringen diskuteras i utredningen bl. a. hur arbetet i stort skall organiseras och bedrivas. Enligt utskottets uppfattning bör den av motionärerna begärda översynen av kontrollfrågorna komma till stånd i samband med ställningstagandena till kommitténs förslag.

Med det anförda tillstyrker utskottet bifall till motion 1980/81: 293.

Utskottet hemställer

1. *beträffande tilläggsavtalet till nordiska handräckningsavtalet m. m.*

   att riksdagen med bifall till proposition 1981/82: 73 i denna del godkänner det vid propositionen fogade tilläggsavtalet den 11 juni 1981 till avtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om handräckning i skatteärenden,

2. *beträffande vissa andra internationella skattefrågor m. m.*
   att riksdagen avslår motionerna
   a) 1980/81: 412,
   b) 1980/81: 1164,
   c) 1980/81: 1174,
   d) 1981/82: 137,
3. *beträffande kontroll av räntor*
   att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motion 1981/82: 142,
4. *beträffande folkbokföringen*
   att riksdagen med bifall till motion 1980/81: 293 hos regeringen begär att den i motionen berörda frågan om kontroll av folkbokföringen beaktas i enlighet med vad utskottet i betänkandet anfört,
5. *beträffande lagförslagen*
   att riksdagen till följd av vad ovan anförts och hemställts antar de vid propositionen fogade förslagen till
   a) lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
   b) lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och av gifter,
   c) lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

Stockholm den 8 december 1981

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Bo Forslund (s), Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s), Bengt Wittbom (m)* och Kerstin Andersson i Hjärtum (c)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av Erik Wärnberg (s), Valter Kristenson (s), Rune Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors (s), Hagar Normark (s), Bo Forslund (s) och Egon Jacobsson (s) som anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 12 med "Som framgår" och slutar på s. 13 med "motion 1981/82: 142" bort ha följande lydelse:

Utskottet har vid sin behandling av motsvarande frågor tidigare år – bl. a. i betänkandet SkU 1977/78: 55 – enhälligt instämt i uppfattningen att en uppgiftsskyldighet för ränteinkomster och innestående kapitalbehåll-

ning på bankkonton bör införas. Frågan har numera utretts av en arbetsgrupp inom riksskatteverket, och verket har föreslagit att ett sådant kontrollsystem införs. Utredningens resultat bekräftar utskottets uppfattning att en kontroll av detta slag – i likhet med vad som redan skett i Danmark och Norge – snarast bör genomföras.

Det inom riksskatteverket upprättade förslaget är enligt utskottets uppfattning ändamålsenligt, och något godtagbart skäl för ytterligare övervägaganden av denna fråga kan inte anses föreligga. Det kan framhållas att smärre belopp uttryckligen undantagits från uppgiftsskyldigheten och att berörda parter givetvis bör få tillräcklig tid att anpassa sina rutiner till det nya kontrollsystemet. Utskottet instämmer således i motionärernas uppfattning att förslaget bör genomföras fr. o. m. den 1 januari 1985.

När det gäller utgiftsräntor och skulder begränsar sig propositionen till en utvidgad kontroll av räntor och skulder i villor och i inkomstslaget kapital. Enligt utskottets uppfattning är detta förslag inte tillräckligt. Som framgår av motionen kommer det i framtiden att bli av ännu större vikt än i dag att få en tillfredsställande kontroll av avdragen även i andra förvärvskällor. Härtill kommer att den förslagna uppgiftsskyldigheten i fråga om räntekostnader får betydelse inte endast för kontrollen av den uppgiftsskyldiges egen deklaration utan också gör det möjligt att kontrollera mottagaren. Eftersom en generell uppgiftsskyldighet införs i fråga om bankräntor anser utskottet att en motsvarande skyldighet bör gälla även beträffande utgiftsräntor. Även här bör dock smärre belopp kunna undantas. Med det anförda tillstyrker utskottet motion 1981/82: 142.

dels att utskottet under mom. 3 och 5 c bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1981/82: 142

dels antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623) med de ändringar och tillägg att ingressen, 25 c §, 37 § 1, 2, 4 och 5 mom. samt övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Utskottets förslag	*Reservanternas förslag*
Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)	Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)
dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 25 c §, av nedan angivna lydelse,	*dels* att i lagen skall införas en ny paragraf, 25 c §, av nedan angivna lydelse,
dels att 37 § 2, 4 och 7 mom, samt 42 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse.	*dels* att 37 § *1*, 2, 4, *5*, och 7 mom. samt 42 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse.
25c §	
Yrkar skattskyldig avdrag för en skuldränta vid beräkning av in-	Yrkar skattskyldig avdrag för skuldränta skall han lämna uppgift

Utskottets förslag

komst av annan fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370), eller vid beräkning av inkomst av kapital, skall han lämna uppgift om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Är långivaren en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress. Uppgifterna skall lämnas på blankett enligt fastställt formulär.

Reservanternas förslag

om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Är långivaren en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress. Uppgifterna skall lämnas på blankett enligt fastställt formulär. *Uppgift behöver ej lämnas i fråga om ringa belopp.*

37 §

Nuvarande lydelse

1 mom. Till ledning vid inkomsttaxering *och* registrering av preliminär A-skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall varje år utan anmaning avlämnas uppgifter (kontrolluppgifter) för det föregående kalenderåret enligt följande uppställning.

Uppgiftsskyldig	*Vem uppgiften skall avse*	*Vad uppgiften skall avse*

Reservanternas förslag

1 mom. Till ledning vid inkomsttaxering, *förmögenhetstaxering samt* registrering av preliminär A-skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall varje år utan anmaning avlämnas uppgifter (kontrolluppgifter) för det föregående kalenderåret enligt följande uppställning.

Uppgiftsskyldig	*Vem uppgiften skall avse*	*Vad uppgiften skall avse*
4 b. Den som yrkesmässigt mottagit penningmedel som inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att penningmedel blivit räntebärande och som gottskrivit eller förmedlat ränta.	*Borgenär.* *Med borgenär avses här följande fysiska/juridiska personer som insatt eller på annat sätt utlånat penningmedel:* *a) fysisk person för vilken personnummer kan anges,* *b) juridisk person som åsatts organisationsnummer.* *Undantag:* *a) bankföretag,* *b) försäkringsföretag.*	*Gottskriven eller förmedlad sammanlagd ränta samt borgenärs sammanlagda fordran vid årets utgång under förutsättning att räntan uppgår till minst 500 kronor för hela året eller att fordran överstiger 5 000 kronor.* *Undantag: ränta och behållning på konto varöver bevis lämnas enligt 6 § lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer.*

Reservanternas förslag

Uppgiftsskyldig	*Vem uppgiften skall avse*	*Vad uppgiften skall avse*
4 c. Den som yrkesmässigt mottagit penningmedel som inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att penningmedel blivit räntebärande och som gottskrivit eller förmedlat ränta.	*Borgenär.* *Med borgenär avses här följande fysiska/juridiska personer som insatt eller på annat sätt utlånat penningmedel:* *a) fysisk person för vilken personnummer inte kan anges,* *b) annan juridisk person än dödsbo och som inte åsatts organisationsnummer,* *c) dödsbo för vilket organisationsnummer eller den avlidnes personnummer inte kan anges.*	*Gottskriven eller förmedlad ränta för varje fordran samt storleken på fordran vid årets utgång, allt under förutsättning att räntan under året uppgått till 100 kronor eller fordran vid årets utgång överstiger 1 000 kronor.* *Undantag : ränta och behållning på konto varöver bevis lämnas enligt 6 § lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer.*

Utskottets förslag *Reservanternas förslag*

2 mom. Vid avlämnande – – – – – – iakttagas följande.
Avser sådan – – – – – – förmånen utgått.
I kontrolluppgift – – – – – – under förrättningen.
Om skattechefen – – – – – – icke föras.
Därest vid – – – – – – som avdragits.
Av kontrolluppgift – – – – – – och traktamentsersättning.
I kontrolluppgift – – – – – – preliminär A-skatt.

I kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser. Kan personnummer inte anges för den som uppgiften avser skall redovisas dennes födelsetid. Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953: 272) skall detta anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer. I kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag skall anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

I kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser. Kan personnummer inte anges för den som uppgiften avser skall redovisas dennes födelsetid. Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953: 272) skall detta anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer. I kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag skall anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

I kontrolluppgift som i 1 mom. punkten 4 c sägs och som avser juridisk person skall även anges namn och postadress samt personnummer på den som äger förfoga över medlen.

Utskottets förslag	*Reservanternas förslag*
Kontrolluppgift, som – – – – – – åtnjuta pensionsförmånen. Kontrolluppgift enligt – – – – – – varje person. Riksskatteverket får – – – – – – ej föras. .	
4 mom. Kontrolluppgift enligt – – – – – – är bosatt.	
Kontrolluppgifter enligt 1 mom. punkterna 3 a eller 4–6 skall vid avlämnandet vara ordnade kommunvis. Vilken kommun uppgifterna avser skall vara tydligt utmärkt.	Kontrolluppgifter enligt 1 mom. punkterna 3 a, 4, *4 a*, 5 eller 6 skall vid avlämnandet vara ordnade kommunvis. Vilken kommun uppgifterna avser skall vara tydligt utmärkt.
5 mom. Den som har att avlämna kontrolluppgift enligt 1 mom. punkterna 1, 2, 3 b–3 f eller 7 skall senast den 31 januari under taxeringsåret till inkomsttagaren översända uppgift med de upplysningar som lämnas i kontrolluppgiften.	5 mom. Den som har att avlämna kontrolluppgift enligt 1 mom. punkterna 1, 2, 3 b–3 f, *4 b*, *4 c* eller 7 skall senast den 31 januari under taxeringsåret till inkomsttagaren översända uppgift med de upplysningar som lämnas i kontrolluppgiften.
Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. De nya bestämmelserna i 37 § 2 mom. åttonde och tionde styckena samt 4 och 7 mom. tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning för 1982 års taxering. Bestämmelserna i 25 c § tillämpas första gången i fråga om 1983 års taxering. De nya bestämmelserna i 42 § 1 mom. tillämpas i fråga om beslut som har meddelats efter ikraftträdandet.	Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982. *De nya bestämmelserna om sådana kontrolluppgifter som anges i 37 § 1 mom. 4 b och 4 c tillämpas första gången i fråga om 1985 års taxering. I övrigt gäller följande.*
De nya bestämmelserna i 37 § 2 mom. sjätte stycket tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning för 1983 års taxering.	De nya bestämmelserna i 37 § 2 mom. åttonde och tionde styckena samt 4 och 7 mom. tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning för 1982 års taxering. Bestämmelserna i 25 c § tillämpas första gången i fråga om 1983 års taxering. De nya bestämmelserna i 42 § 1 mom. tillämpas i fråga om beslut som har meddelats efter ikraftträdandet.
	De nya bestämmelserna i 37 § 2 mom. sjätte stycket tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning för 1983 års taxering.

dels antar följande

Förslag till

Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteregisterlagen (1980: 343)
dels att 7 § punkten 12 skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i paragrafen skall införas en ny punkt, 19, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	7 §
12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1–3, 3 b–3 f och 4 taxeringslagen.	12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1–3, 3 b–3*f*, *4*, *4 b* och *4 c* taxeringslagen.
	19. Uppgift om att skyldighet föreligger att lämna kontrolluppgift enligt 37 § 1 mom. 4 b och 4 c taxeringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1981